

**Eindexamenreglement
voor 4 en 5 havo en 4, 5 en 6 vwo
van het Eddy Hillesum Lyceum te Deventer**

**vastgesteld op grond van het eindexamenbesluit
van vwo-havo-mavo-vbo inclusief de wijzigingen in
verband met de regelgeving voor de vernieuwde
Tweede Fase.**

SCHOOLJAAR 2019-2020

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK I	ALGEMENE BEPALINGEN	1
Artikel 1	Begripsbepalingen.....	1
HOOFDSTUK II	ALGEMEEN DEEL	4
Artikel 2	Examenreglement	4
Artikel 3	Toelating tot het examen.....	4
Artikel 4	Afnemen examen.....	4
Artikel 5	Indeling examen: profielwerkstuk, praktische opdrachten en handelingsdelen	4
Artikel 6	Onregelmatigheden	5
Artikel 7	Examenprogramma	9
Artikel 8	Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten	9
Artikel 9	Examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting (PTA)	9
HOOFDSTUK III	REGELING VAN HET SCHOOLEXAMEN	10
Artikel 10	Schoolexamen: organisatie en afwezigheid	10
Artikel 11	Vrijstellingen onderdelen schoolexamen	11
Artikel 12	Mededeling beoordeling schoolexamen	11
Artikel 13	Beoordeling schoolexamen	11
Artikel 14	Wijze van afnemen van het schoolexamen	13
Artikel 15	Inleveren cijfers toetsen schoolexamen en controle	13
Artikel 16	Examendossier	14
Artikel 17	De herkansingsregeling	14
Artikel 18	Herexamen schoolexamen	16
HOOFDSTUK IV	HET CENTRAAL EXAMEN EN DE REKENTOETS	16
Artikel 19	Tijdvakken en afneming centraal examen.....	16
Artikel 20	Centraal examen in een eerder leerjaar.....	16
Artikel 21	Opgave kandidaten centraal examen	17
Artikel 22	Regels omtrent het centraal examen	17
Artikel 23	Beoordeling centraal examen	17
Artikel 24	Vaststelling score en cijfer centraal examen	18
Artikel 25	Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen	18
Artikel 26	Verhindering centraal examen	18
Artikel 27	De toekomst van het rekenonderwijs	19
HOOFDSTUK V	UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING	19
Artikel 28	Eindcijfer examen.....	19
Artikel 29	Vaststelling uitslag.....	20
Artikel 30	Uitslag	20
Artikel 31	Voorschriften cum laude en summa cum laude.....	21
Artikel 32	Herkansing centraal examen	21
Artikel 33	Afleggen eindexamen in een vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen van dat vak op een hoger niveau	22
Artikel 34	Diploma en cijferlijst.....	22
Artikel 35	Atheneumdiploma aan een gymnasium	23
Artikel 36	Voorlopige cijferlijst.....	23
Artikel 37	Duplicaten en afgifte verklaringen	23
HOOFDSTUK VI	OVERIGE BEPALINGEN	23
Artikel 38	Afwijkende wijze van examineren.....	23
Artikel 39	Gegevensverstrekking	24
Artikel 40	Bewaren examenwerk schoolexamen en centraal examen.....	24
Artikel 41	Inzien werk schoolexamen en centraal examen	25
Artikel 42	Spreiding voltooiing eindexamen	25
Artikel 43	Afwijkende inrichting examen	26
HOOFDSTUK VII	SLOTBEPALINGEN	26
Artikel 44	Onvoorziene omstandigheden	26
Artikel 45	Inwerkingtreding examenreglement.....	26
Artikel 46	Vaststelling examenreglement	26
	Schoolexamen en centraal examen.....	27

HOOFDSTUK I   ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1   Begripsbepalingen

de Wet:	de Wet op het voortgezet onderwijs;
onze Minister:	onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
eindexamenbesluit:	het eindexamenbesluit VO;
DUO:	Dienst Uitvoering Onderwijs;
College voor toetsen en examens;	College voor toetsen en examens, genoemd in artikel 2, eerste lid van de Wet College voor toetsen en examens;
inspectie:	de inspectie bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;
College van Bestuur:	het bestuur van de Stichting Carmelcollege;
school:	een onderwijsinstelling met een eigen brinnummer, die ressorteert onder het bestuur van de Stichting Carmelcollege;
schoolleider:	de directeur van het Vlier;
schoolleidersstatuut:	statuut als bedoeld in artikel 32c Wet Voortgezet Onderwijs;
submandaat:	het doen uitoefenen door de directeur van door het College van Bestuur aan de voorzitter van de centrale directie gemandateerde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
kandidaat:	een ieder die door de directeur tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
vwo:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
schooljaar:	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus van enig jaar en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
examinator:	degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak of de rekentoets;
gecommitteerde:	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van het Eindexamenbesluit;
vakken:	algemene vakken, profielvakken en de vakken van het gemeenschappelijk deel;
extra vak:	een vak in aanvulling op de vakken die voor een bepaalde kandidaat tenminste samen een eindexamen vormen en dat wordt afgesloten met een examen;
profielwerkstuk:	het in artikel 5 bedoelde profielwerkstuk;
praktische opdrachten:	de in artikel 5 bedoelde praktische opdrachten;

handelingsdeel:	het in artikel 5 bedoelde handelingsdeel;
cspe:	centraal schriftelijk en praktisch examen handvaardigheid;
examenreglement:	de in het examenbesluit of de door de directeur vastgestelde regels voor het schoolexamen en centraal examen;
programma van toetsing en afsluiting (PTA):	omschrijving van het schoolexamen voor één of meerdere schooljaren waarvan de omschrijving moet voldoen aan de eisen gesteld in het examenbesluit;
toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten of een praktische opdracht, met uitzondering van de rekentoets, tenzij anders blijkt;
rekentoets:	centrale rekentoets die een verplicht onderdeel is van het eindexamen;
eindexamen:	een examen tenminste in het geheel van de voorgeschreven vakken, alsmede de rekentoets;
deeleindexamen:	een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
schoolexamen:	het deel van het eindexamen dat door de school, volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting, wordt afgenomen;
examendossier:	het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de school gekozen vorm.
centraal examen:	het deel van het eindexamen dat centraal wordt afgenomen volgens een door het CEVO, namens de minister, vastgesteld rooster;
deeleindexamen:	een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
digitale examinering:	het voorbereiden, afnemen en afwickelen van het centraal examen in één of meer vakken of de rekentoets met gebruikmaking van de daartoe door het College voor toetsen en examens beschikbaar gestelde programmatuur;
herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het schoolexamen of het centraal examen, daaronder niet inbegrepen de gelegenheid om de rekentoets opnieuw af te leggen;
inhalen:	het alsnog afleggen van een eerder gemist examen;
examenprogramma:	de door de minister voor de examenvakken vastgestelde examenstof of de inhoud van de door het bevoegde gezag vast te stellen vakken en andere programmaonderdelen;
examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
herexamen schoolexamen:	het opnieuw afleggen van (een gedeelte van) het schoolexamen nadat dit feitelijk afgesloten is;

staatsexamencommissie:	een commissie als bedoeld in artikel 60 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
secretaris:	een of meer personeelsleden die op de betreffende school conform artikel 4, lid 2 zijn aangewezen als secretaris van het examen;
minderjarigheid:	als een kandidaat jonger is dan 18 jaar, zijn de ouders/verzorgers verantwoordelijk;
verhinderings:	afwezigheid met opgaaf van reden;
fraude:	het op arglistige wijze geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang, door vervalsing van administratie of ontduiking van de voorschriften;
examencommissie:	de examencommissie bestaat uit de directeur, de teamleiders en een examensecretaris. De examencommissie oordeelt over examenkwesties en kan in wisselende samenstellingen bijeenkomen.

HOOFDSTUK II   ALGEMEEN DEEL

Artikel 2   Examenreglement

1. De directeur stelt voor de school een examenreglement vast, aangepast aan de organisatie van de inrichting van het onderwijs en de begeleiding op de school. Het examenreglement omvat procedurele en organisatorische regelingen ter uitvoering van het schoolexamen en het centraal examen alsmede inhoudelijke bepalingen.
2. Het examenreglement wordt voor door de directeur voor 1 oktober van ieder schooljaar toegezonden aan de inspectie, geplaatst op de website van de school en op verzoek verstrekt aan de kandidaten en voor zover de kandidaten minderjarig zijn aan hun ouders/verzorgers.

Artikel 3   Toelating tot het examen

1. De leerlingen van de school worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, kunnen onder voorwaarden in de gelegenheid worden gesteld aan de school examen af te leggen.
3. Een kandidaat kan slechts tot het centraal examen worden toegelaten indien hij aan alle eisen voor het schoolexamen heeft voldaan.

Artikel 4   Afnemen examen

1. De directeur en de examinatoren nemen het eindexamen of deeleindexamen af. Het College van Bestuur is hiervoor verantwoordelijk.
2. De directeur wijst een of meer personeelsleden aan tot secretaris van het examen. De secretaris van het eindexamen is tevens secretaris van de deeleindexamens. De secretarissen vormen gezamenlijk het examenbureau.
3. De kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger wendt zich tot het examenbureau voor algemene informatie over het examen, schriftelijke verzoeken tot herkansing van toetsen die gerekend worden tot het schoolexamen, het schriftelijke verzoek om deel te mogen nemen aan een herexamen, zowel v.w.b. het herexamen schoolexamen als het herexamen van een van de vakken van het centraal examen, inzage in het examenwerk, een verzoek tot een afwijkende manier van examineren, een verzoek tot spreiding van het centraal examen, andere verzoeken betreffende het examen en bij bezwaren of vragen van welke aard dan ook.

Artikel 5   Indeling examen: profielwerkstuk, praktische opdrachten en handelingsdelen

1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. De toetsen voor het schoolexamen beperken zich tot de officiële stof van het eindexamenprogramma, zoals dat voor het desbetreffende vak is vastgesteld en tot leerstofonderdelen die door het bevoegd gezag zijn goedgekeurd.
3. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn voor het desbetreffende profiel.

Het profielwerkstuk vwo wordt gemaakt in 5 en 6 vwo en heeft betrekking op tenminste één vak met een studielast van 440 uur of meer.

Het profielwerkstuk havo wordt gemaakt in 4 en 5 havo en heeft betrekking op één vak met een studielast van 320 uur of meer.

Aan het profielwerkstuk kunnen door de school nadere eisen worden gesteld. Deze eisen worden vermeld in de aan de leerlingen te verstrekken handleiding.

Het profielwerkstuk in het havo en vwo wordt aangemerkt als een vak waarvoor een cijfer wordt vastgesteld. Het wordt beoordeeld aan de hand van beoordelingscriteria die binnen de school worden vastgesteld en vooraf aan de leerlingen bekend worden gemaakt. De beoordeling wordt uitgedrukt in een cijfer, dat verwerkt wordt in een vakcijfer (het zgn. combinatiecijfer) zoals beschreven in de artikelen 13 en 30. Het profielwerkstuk moet derhalve voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgerond en beoordeeld zijn.

De school bepaalt de intekenprocedure, het toewijzen van het vak of onderwerp, het aanwijzen van de begeleider(s) en het vaststellen van het tijdstraject van het profielwerkstuk en stelt een begeleidings- en beoordelingstraject vast. Bij het maken en nakomen van afspraken met betrekking tot begeleiding en beoordeling gaat het initiatief uit van de kandidaat.

Na vaststelling van de eindexamenuitslag wordt, op verzoek van de kandidaat, het origineel van het profielwerkstuk aan de kandidaat terug gegeven. De school kan een kopie behouden.

havo: Indien een gezakte leerling tenminste het cijfer 7 (zeven) heeft behaald voor het combinatiecijfer kan hij ervoor kiezen het cijfer voor het profielwerkstuk te laten staan.

vwo: Indien een gezakte leerling het cijfer dat hij behaald heeft voor het profielwerkstuk wil laten staan, vraagt hij dit schriftelijk aan bij zijn teamleider.

4. Een praktische opdracht is een toetsvorm waarbij vaardigheden uit de examenprogramma's, basisvaardigheden en vakvaardigheden worden getoetst in combinatie met leerstof uit de overige exameneenheden. Een praktische opdracht kan deel uitmaken van het schoolexamen in meer vakken tegelijk. Een praktische opdracht wordt beoordeeld aan de hand van beoordelingscriteria die van tevoren zijn vastgesteld en waarvan de kandidaten op de hoogte zijn.
5. Aan een handelingsdeel wordt voldaan door het uitvoeren van handelingsopdrachten. Handelingsopdrachten zijn opdrachten waarvan per kandidaat door de examinerator moet worden vastgesteld of deze "naar behoren" zijn uitgevoerd. Voor handelingsopdrachten wordt geen cijfer gegeven.

Het handelingsdeel is onderdeel van het schoolexamen en moet voor de desbetreffende vakken "naar behoren" zijn afgerond voor de kandidaat deelneemt aan het centraal examen.

Artikel 6 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen (SE en CE) dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;

- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen¹, de rekentoets of het centraal examen;
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de directeur met tenminste één ander lid van de examencommissie, de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing z.s.m. daarna mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en aan de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) van de kandidaat, indien deze minderjarig is en in geval van submandaat aan de voorzitter van centrale directie.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het College van Bestuur ingestelde Commissie van Beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.

De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Adres van de Commissie van Beroep : Postbus 864; 7550 AW Hengelo. De Commissie van Beroep bestaat uit de volgende 5 personen:

- mevrouw mr. A.E.W. de Rouw
- de heer W.A. Kok
- de heer. ir. J. Brouwer
- mevrouw mr. J.G.H. Borgdorff
- de heer mr. R.W.T.J. Schuurman

De beslissing van de Commissie van Beroep is bindend voor alle partijen.

5. Onder een onregelmatigheid wordt in elk geval verstaan:
- a. het op onrechtmatige wijze vooraf kennis verkrijgen van opgaven van het schoolexamen en/of het centraal examen of het verduisteren, het kopiëren (ook fotograferen) of onrechtmatig in bezit hebben van (school)examenopgaven en/of antwoordbladen;
  - b. het tijdens het schoolexamen en/of centraal examen bij zich hebben van middelen die op de aan de orde zijnde stof betrekking hebben, dan wel van andere middelen die de uitslag kunnen beïnvloeden, zonder dat dit blijkt de

---

¹ Toetsen, met inbegrip van de herkansingen.

omschrijving in het programma van toetsing en afsluiting of dit reglement is toegestaan;

- c. het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen mondeling, schriftelijk of anderszins communiceren met een of meer anderen zonder uitdrukkelijke toestemming van de toezichthouder op het examen;
  - d. het frauderen, waaronder het plegen van plagiaat (onrechtmatige toe-eigening van de geestesvoortbrengselen van een ander), spieken of gelegenheid geven tot afkijken, het doorgeven en/of aannemen van briefjes tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen en het bijschrijven c.q. veranderen van informatie tijdens het bespreken of inzien van het werk. Plagiaat is ook het plagiëren van werk dat eerder als plagiaat is aangemerkt en het inleveren van werk dat de kandidaat zelf eerder heeft ingeleverd;
  - e. het zonder geldige reden, ter beoordeling van de directeur, afwezig zijn gedurende een toets van het schoolexamen c.q. een toets van het centraal examen, waaronder begrepen het zonder (tijds)bericht vooraf afwezig zijn bij een toets. Zie hiervoor ook artikel 10, negende lid;
  - f. het te laat komen bij een luistertoets of een kijk/luistertoets. Te laat betekent: niet aanwezig op het moment dat de docent aangeeft dat de toets begint;
  - g. het niet binnen de gestelde termijn inleveren van schriftelijk werk (bijv. dossiers, boekenlijsten of andere in het PTA of in de studiewijzer vermelde voorbereidingsproducten), dat noodzakelijk is bij de voorbereiding van een toets voor het schoolexamen (leerling en examinerator) of het niet gelezen hebben van een of meerdere in het dossier of op de boekenlijst vermelde teksten zonder dat er naar het oordeel van de directeur sprake is van overmacht;
  - h. het niet op de afgesproken datum en tijd houden van een presentatie zonder dat er naar het oordeel van de directeur sprake is van overmacht;
  - i. het niet toegevoegd hebben van een volledige lijst van geraadpleegde bronnen bij het ingeleverde examenwerk, inclusief de geraadpleegde URL's (= internetadressen) ten behoeve van de controle op authenticiteit. Het geheel of gedeeltelijk overschrijven van teksten van derden zonder dat deze in voldoende mate door de kandidaat zijn bewerkt geldt als een onregelmatigheid. Dit laatste geldt niet voor tabellen en citaten;
  - j. het ongeoorloofd kopiëren, wissen of onleesbaar maken van bestanden bij examens die op de computer worden afgenomen;
  - k. het bij zich hebben en/of gebruik van een grafische rekenmachine of Binas bij een vak waarbij dat niet is toegestaan;
  - l. het bij zich hebben van niet toegestane hulpmiddelen;
  - m. het in een examenruimte in bezit hebben van een Binas/Biodata, woordenboek of atlas waarin geschreven is of waarin hulpmiddelen van welke aard dan ook zijn aangebracht (bijvoorbeeld gekleurde stickers etc.);
  - n. het in een examenruimte in bezit hebben van een mobiele telefoon, een smartwatch of andere communicatieapparatuur.
  - o. aanwijzingen krijgen of geven bij toiletbezoek.
6. Indien de leerling op de laatste lesdag vóór elke toetsperiode niet alle bij het desbetreffende kwart behorende handelingsdelen ingeleverd heeft, blijft hij na zijn laatste toets van deze toetsperiode op school om het werk af te ronden.
7. Indien kandidaten bij een opdracht mogen of moeten samenwerken wordt dit in de opdracht aangegeven. Indien uit het proces en/of het product blijkt dat kandidaten hebben samengewerkt terwijl dat niet is toegestaan, wordt dit als een onregelmatigheid beschouwd en kan de directeur de kandidaten opdragen het werk opnieuw te maken c.q. maatregelen nemen van verdergaande aard. Hetzelfde geldt als uit het proces en/of het product blijkt dat kandidaten niet of in onvoldoende mate hebben samengewerkt terwijl dat in de opdracht wel was aangegeven.
8. Bij het niet op tijd inleveren van schriftelijk werk of het niet op tijd beschikbaar hebben van benodigdheden voor een presentatie gelden technische mankementen of onvolkomenheden in de regel niet als overmacht.

9. Praktische en andere opdrachten en procesdocumentatie dienen persoonlijk bij de docent te worden ingeleverd. De docent kan opdragen dit via Itslearning te doen. Het inleveren van schriftelijk werk op een digitale informatiedrager of via de e-mail is toegestaan indien dit in de opdracht is vermeld. Het voorgeschreven bestandsformaat is Office. Indien een kandidaat anders handelt, wordt het werk als niet ingeleverd beschouwd. Het inleveren van schriftelijk werk via het postvak van de docent is niet toegestaan.

Bij afwezigheid van de docent of indien er voor de kandidaat geen enkele andere mogelijkheid is het werk voor de deadline bij de docent in te leveren, kan het werk, mits duidelijk voorzien van de naam van de kandidaat en van de docent en van de inleverdatum en inlevertijd, worden ingeleverd bij de teamleider.

10. De kandidaat bewaart van elk ingeleverd examenwerk een kopie.
11. Een kandidaat die te laat is voor een toets voor het schoolexamen, dient het werk op de geplande eindtijd in te leveren.
12. Examenwerk (SE en CE) wordt uitsluitend gemaakt op door de school verstrekt papier.
13. Examenwerk (SE en CE) mag uitsluitend worden gemaakt met een zwarte of blauwe pen.
14. Bij examenwerk (SE en CE) mag geen gebruik worden gemaakt van correctievloeistof.
15. Het voortijdig verlaten van de examenruimte bij een SE-toets is niet toegestaan.
16. Bij het SE en CE zijn mobiele telefoons, smartwatches, alle andere communicatieapparatuur, alle digitale informatiedragers, de grafische rekenmachine bij vakken waarbij deze niet is toegestaan, hoofddeksels, jassen en tassen in geen enkele examenruimte toegestaan. De spullen kunnen worden opgeborgen in het kluisje.
17. Noch bij het SE noch bij het CE mogen hulpmiddelen zoals de (grafische) rekenmachine, de Binas/Biodata en het woordenboek worden doorgegeven aan anderen. De leerlingen zorgen zelf voor reservebatterijen.
18. Het gebruik van de grafische rekenmachine van het voorgeschreven type bij toetsen voor het schoolexamen is in alle leerjaren toegestaan bij wiskunde en natuur leven en technologie. De grafische rekenmachine moet bij alle examens in de examenstand gezet zijn. Het is niet toegestaan dat een kandidaat gebruik maakt van een grafische rekenmachine van een andere kandidaat. Het is niet toegestaan dat een kandidaat tegelijkertijd de beschikking heeft over twee grafische rekenmachines. Bij alle andere vakken is een eenvoudige rekenmachine met een beperkt aantal functies toegestaan. Bij het centraal examen is de grafische rekenmachine alleen toegestaan bij wiskunde.
19. Het gebruik van een reading pen is uitsluitend toegestaan (SE en CE) met een verklaring van een psycholoog of orthopedagoog onder vermelding van de doelvakken. De aanvraag verloopt via de ondersteuningscoördinator. Het elektronisch woordenboek is altijd uitgeschakeld.
20. Het gebruik van een eindelijk verklarend woordenboek Nederlands is bij alle vakken toegestaan bij het schoolexamen en het centraal examen. Dat geldt niet voor SE-toetsen waarin naar de betekenis van woorden wordt gevraagd.

Artikel 7 Examenprogramma

1. De Minister van OC&W stelt, behalve voor door de directeur vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het examen, voor elk van de schoolsoorten, examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
  - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder examenvak;
  - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt;
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. De directeur kan een havoleerling in de gelegenheid stellen een of meer CE-vakken op vwo-niveau te volgen en af te sluiten. De capaciteiten en motivatie van de leerling zijn bepalend.
4. Indien een havoleerling gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van het eindexamen in een vak op vwo-niveau, stelt de directeur deze kandidaat in de gelegenheid dit examen alsnog op havoniveau af te leggen zonder dat dat ten koste gaat van een herkansing.
5. De directeur kan een vwo-leerling in de gelegenheid stellen een of meerdere vakken en/of zijn vwo-loopbaan in twee jaar af te ronden. De capaciteiten en motivatie van de leerling zijn bepalend.
6. Een leerling die na 5 vwo overstapt naar het havo kan zijn profielwerkstuk op vwo-niveau afronden indien hij daartoe een schriftelijk verzoek indient bij zijn teamleider.

Artikel 8 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover de directeur al dan niet in samenwerking met een of meer scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Voor wie niet als leerling is ingeschreven, geldt deze keuze voor zover de directeur hen tot het examen in die vakken toelaat.
2. De kandidaten kunnen voor zover de directeur hun dat toestaat, in extra vakken examen afleggen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze extra vakken een aanvulling zijn.
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op kandidaten die deeleindexamen afleggen.

Artikel 9 Examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting (PTA)

1. Vóór 1 oktober stelt de directeur een examenreglement en programma van toetsing en afsluiting vast voor het schoolexamen van het desbetreffende schooljaar. Ook stelt hij het eindexamenreglement vast. Aangegeven wordt in ieder geval welke onderdelen van het examenprogramma en eventuele andere leerstofonderdelen in het schoolexamen worden getoetst. Aangegeven staan: de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de tijdvakken (inclusief de herkansingen en de herexamens), de herkansings- en herexamenregeling, de hulpmiddelen en faciliteiten voor bepaalde specifieke doelgroepen alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie, geplaatst op de website van

de school en op verzoek verstrekt aan de kandidaten en voor zover de kandidaten minderjarig zijn aan hun ouders/verzorgers.

3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.
4. Het PTA wordt nader uitgewerkt in studiewijzers per vak, die voorafgaand aan elke periode in Itslearning zullen worden gezet. Alle in de studiewijzers aangegeven verplichtingen, mits behorend tot de officiële examenstof en de daaraan toegevoegde andere leerstofonderdelen, behoren als zodanig tot het programma van toetsing en afsluiting.
5. Per leerjaar worden aan de leerling voor alle vakken gemeenschappelijke toetsen en herkansingen voorgelegd.
6. Een vak wordt getoetst in ieder kwart waarin dat vak op het lesrooster voorkomt.
7. De leerlingen en hun ouders worden voor 1 oktober schriftelijk geïnformeerd over de publicatie van de examendocumenten en over de plaatsing daarvan op de website.
8. De directeur kan het PTA in individuele situaties aanpassen indien de actuele situatie daartoe aanleiding geeft. Leerlingen en ouders worden in dat geval van de wijziging schriftelijk op de hoogte gesteld. De school legt de aanpassing vast in SOM.
9. Het PTA kan door de directeur voor alle leerlingen van desbetreffende vak en jaarlaag worden aangepast indien de actuele situatie daartoe aanleiding geeft. Ouders, leerlingen en de inspectie worden schriftelijk ingelicht.

HOOFDSTUK III   REGELING VAN HET SCHOOLEXAMEN

Artikel 10   Schoolexamen: organisatie en afwezigheid

1. Het schoolexamen begint voor elke leerling van de Tweede Fase bij de aanvang van het vierde leerjaar.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten op een nader vast te stellen tijdstip voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. Bij toepassing van artikel 19 achtste lid wordt het schoolexamen in het vak waarop de toets betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van die toets.
3. Voor leerlingen die tijdens het schooljaar in de Tweede Fase instromen of van afdeling veranderen, wordt het toetsprogramma en de daarbij behorende wegingen vastgesteld door de teamleider.
4. De school stelt per jaar 4 toetsweken in voor de leerlingen van 4 havo en van 4 en 5 vwo en 3 toetsweken voor de leerlingen van 5 havo en van 6 vwo. De toetsweken worden in de jaaragenda aangegeven.
5. Behoudens 15%-toetsen, praktische opdrachten, handelingsdelen, presentaties en (een deel van de) mondelinge toetsen bij de moderne vreemde talen en Nederlands worden alle toetsen die meetellen voor het schoolexamen in de toetsweken afgenomen. Ook evaluaties, bijvoorbeeld van het kunstdossier, worden buiten de toetsweken gedaan.
6. De directeur kan in afwijking van lid 2 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

7. Indien de directeur gebruik maakt van de afwijkingsbevoegdheid in zesde lid zendt hij de resultaten die zijn behaald met het schoolexamen zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij de directeur op grond van artikel 103b, tweede lid van de Wet examengegevens deze samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan de Dienst Uitvoering Onderwijs.
8. Een kandidaat is legaal, dat wil zeggen met een geldige reden, afwezig indien voorafgaand aan de af te leggen toets of aan de af te leggen toetsen telefonisch een bericht van verhindering wegens ziekte of ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke omstandigheid (ter beoordeling van de directeur) ter kennis wordt gebracht van de teamleider of van een secretaris eindexamen. De afmelding dient elke dag opnieuw plaats te vinden. Desgewenst kan de kandidaat, of bij minderjarigheid zijn wettelijke vertegenwoordiger, gevraagd worden op school een nadere toelichting te verschaffen. Deze toelichting maakt deel uit van de procedure.
9. De surveillant bepaalt het eindtijdstip van iedere schoolexamentoets. De regels van de school en aanwijzingen van de schoolleiding zijn richtinggevend. Aan het einde van iedere examentoets blijft iedere kandidaat op zijn plaats totdat de surveillant al het werk heeft opgehaald. De leerling is zelf verantwoordelijk voor het inleveren van al zijn werk. De docent kent uitsluitend punten toe aan antwoorden en uitwerkingen die tijdens de zitting zijn ingeleverd.

Artikel 11 Vrijstellingen onderdelen schoolexamen

1. Behoudens het gestelde in artikel 5, derde lid worden leerlingen bij doubleren of zakken niet vrijgesteld van onderdelen van het schoolexamen.

Artikel 12 Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur op een nader vast te stellen tijdstip aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
  - a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
  - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.

Artikel 13 Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer voor het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. Voor de vaststelling van het cijfer voor het schoolexamen bij vakken die naast schriftelijke en/of mondelinge toetsen praktische opdrachten c.q. praktisch werk kennen, hanteert de school de volgende procedure: het gewogen gemiddelde van de schriftelijke en/of mondelinge toetsen wordt bepaald op 2 decimalen. Ook het gewogen gemiddelde van de praktische opdrachten c.q. het praktisch werk wordt bepaald op 2 decimalen. Het eindcijfer wordt berekend op basis van de verhoudingen zoals aangegeven in de wegingsschema's (zie website).
4. De afronding van de vakken waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd komt als volgt tot stand: $\geq .45$ omhoog en < 0.45 omlaag (bijv. gemiddeld 5.45 wordt afgerond tot het eindcijfer 6 en 5.44 wordt afgerond tot het eindcijfer 5. Het gaat om tweetraps afronden.

5. In afwijking van lid 1 wordt lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel beoordeeld met “voldoende” of “goed”. De beoordeling dient tenminste “voldoende” te zijn om te kunnen slagen.

Bij ckv geldt dat uitsluitend voor de leerlingen die voor de tweede keer in 6 vwo zitten.

Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van het desbetreffende vak, zoals blijkend uit het examendossier.

6. Als lichamelijke opvoeding niet naar behoren is afgerond, mag de leerling geen centraal examen doen.
7. Onder verwijzing naar artikel 29 wordt het cijfer voor het combinatievak bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen:
havo: ckv, maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.
atheneum: ckv, maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.
Gymnasium: maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.

Indien een kandidaat schriftelijk of praktisch werk niet op de aangegeven datum heeft ingeleverd zonder dat er naar het oordeel van de directeur sprake is van overmacht, betreft de examinerator dit in zijn beoordeling. Dat geldt ook voor het afleggen van mondelinge examens.

Plannen en het kunnen werken volgens deze planning behoort tot de beoordelingscriteria van elke opdracht en geldt als een inhoudelijk criterium dat van invloed is op het cijfer. Overschrijden van een deadline leidt tot een aftrek van een vol punt voor elke week overschrijding of een deel daarvan. In de laatste periode is de deadline de dag voorafgaand aan de eindrapportvergadering.

Indien een kandidaat geen werk inlevert, kent de docent geen cijfer toe en volgt altijd een melding bij de schoolleiding, die deze examenkwestie afhandelt.

8. Indien de sectie dit wenst, kunnen voorbereidingsproducten (tussentijdse toetsen, handelingsdelen en overige) voor toetsen bij de beoordeling van de toets worden betrokken voor ten hoogste 15 % van het door de kandidaat te behalen puntenaantal. Secties die van deze regeling gebruik willen maken, geven dit aan in het PTA van het desbetreffende vak. In het PTA staat tevens vermeld hoe de 15%-regeling wordt toegepast bij inhalers en herkansers. De docenten die lesgeven in het desbetreffende leerjaar stellen de leerlingen in staat voor hetzelfde percentage aan de regeling deel te nemen. De docent bepaalt de inhoud van de opdracht.
9. Overmacht daargelaten wordt elke toets voor het schoolexamen beoordeeld door de eigen examinerator. Bij onregelmatigheden van welke aard dan ook worden eventuele sancties uitsluitend opgelegd door de directeur.
10. Indien een kandidaat van mening is dat de norm niet goed is toegepast, stelt hij zich in verbinding met de desbetreffende docent. In tweede instantie kan hij of zijn wettelijke vertegenwoordiger de eindexamensecretaris schriftelijk verzoeken de opgaven, het gemaakte werk en de normering in te zien. In derde instantie kan de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger de directeur schriftelijk vragen een onderzoek in te stellen. Dit verzoek dient met redenen omkleed te zijn. Indien de directeur van mening is dat een onderzoek gewenst is, kan hij een of meerdere vakcollega's een second opinion vragen. Indien noodzakelijk wordt het cijfer aangepast.

11. Indien de situatie daartoe aanleiding geeft, kan de directeur na overleg in de examencommissie en nadat de desbetreffende vakgroep geraadpleegd is, een of meer toetsen van het schoolexamen geheel of gedeeltelijk ongeldig verklaren.

Artikel 14 Wijze van afnemen van het schoolexamen

1. Voorafgaand aan elke toets voor het schoolexamen is de examinator gehouden tijdig overleg te plegen met de vakcollega's die les geven in dezelfde jaarlaag teneinde tot overeenstemming te komen over de inhoud, samenstelling en normering van de desbetreffende toets. Alle vakgroepen passen het document kwaliteitszorg schoolexamens toe.

Te allen tijde kan de examinator gevraagd worden aan te tonen dat dit overleg heeft plaatsgevonden en dat de vereiste overeenstemming bereikt is.

Aan parallelgroepen binnen hetzelfde vak wordt dezelfde toets afgenomen met hetzelfde correctiemodel en met dezelfde normering.

2. Indien de directeur van mening is dat dit overleg niet of in onvoldoende mate heeft plaatsgevonden kan hij de desbetreffende sectie een aanwijzing geven. Toetsing kan ook achteraf plaatsvinden.
3. Uiterlijk 3 dagen voor het afnemen van een schriftelijke toets wordt het te maken werk in voldoende aantallen door de examinator ingeleverd bij het examenbureau.
4. Uiterlijk 5 werkdagen voor elke toets voor het schoolexamen worden de datum en het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen bekend gemaakt, alsmede de precieze omschrijving van de stof.
5. Alle mondelinge toetsen worden zonder bijzitter afgenomen. Overmacht daargelaten, worden alle mondelinge toetsen door de examinator opgenomen.
6. Bij het opstellen van de toets houdt de sectie rekening met de reële werktijd van de kandidaten. Onder reële werktijd wordt verstaan de tijd die de kandidaten daadwerkelijk aan de toets kunnen werken.

Artikel 15 Inleveren cijfers toetsen schoolexamen en controle

1. De examinator voert de resultaten van elke toets zo spoedig mogelijk in SOMtoday in de juiste kolommen en houdt zich hierbij aan de in de jaaragenda aangegeven data. De examinator controleert op het einde van ieder jaar de ingevoerde cijfers in SOMtoday. De examinatoren van 5 havo en 6 vwo maken een uitdraai van alle cijfers uit SOMtoday en tekenen de uitdraaien voor akkoord.
2. De examinator deelt elk resultaat voor het schoolexamen zo spoedig mogelijk na afloop van de toetsperiode mee aan de kandidaat (uiterste datum invoering van het cijfer in SOMtoday) en controleert met de kandidaat het cijfer.
3. De resultaten van het schoolexamen worden digitaal via SOMtoday gerapporteerd. Niet reageren voor de eerstvolgende toetsperiode door de leerling of bij minderjarigheid zijn wettelijke vertegenwoordiger betekent dat men akkoord gaat met de door de school verstrekte cijfers.
4. De examensecretarissen verstrekken vóór een door de directeur te bepalen tijdstip vóór de aanvang van het centraal examen aan de leerlingen een cijferoverzicht waarop alle behaalde resultaten voor het schoolexamen zijn vermeld. De leerlingen tekenen na afloop van de exameninstructie voor akkoord. Indien een leerling niet

verschijnt, gaat hij impliciet akkoord met de door de school geadmistreerde cijfers.

Artikel 16 Examendossier

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de directeur gekozen vorm. De school administreert de cijfers en de overige resultaten.
2. De kandidaat is verantwoordelijk voor het beheer van de dossiers die hij in zijn bezit heeft, voor de procesdocumentatie bij praktische opdrachten en het profielwerkstuk en voor alle overige documentatie die betrekking heeft op onderdelen van het schoolexamen.
3. De kandidaat bewaart een overzicht van alle resultaten die hij voor het schoolexamen behaald heeft. Kan vervallen.
4. Indien er sprake is van verlies (inclusief verlies door technische mankementen) of diefstal van onderdelen van het examendossier die door de kandidaat, door de docent of door de school worden beheerd, en er is voor die onderdelen nog geen cijfer of een andersoortige beoordeling toegekend die door de docent geadmistreerd is, worden deze onderdelen opnieuw gemaakt, inclusief de eventuele procesdocumentatie.
5. Ten behoeve van de controle op de authenticiteit van het gemaakte werk voegt de kandidaat bij alle examenopdrachten een volledige bronnenlijst toe, inclusief de geraadpleegde URL's (internetadressen). Niet bewerkte informatie wordt door de examinerator beschouwd als non-informatie.

Artikel 17 De herkansingsregeling

1. De directeur kent een havoleerling op carrièrebasis zes en aan een vwo-leerling negen herkansingen toe als hij per kwart aan al zijn schoolverplichtingen heeft voldaan (bijvoorbeeld geen onwettig verzuim, tijdig intekenen voor K-tijd, tijdig inleveren van handelingdelen). Bovendien moet de kandidaat aan alle toetsen hebben deelgenomen. Iedere herkansing heeft betrekking op de leerstof en de toets van de daaraan voorafgaande periode.

De spreiding van de herkansingen is als volgt:

4havo: TE1, TE2, TE3

De leerlingen die bevorderd zijn, mogen op de laatste donderdag van het schooljaar een van de toetsen van TE4 herkansen. Het behaalde cijfer telt niet mee voor de overgang en wordt pas in het nieuwe schooljaar in SOMtoday gezet.

5havo: TE1, TE2

4vwo: TE1, TE2, TE3

5vwo: TE1, TE2, TE3

De leerlingen die bevorderd zijn, mogen op de laatste donderdag van het schooljaar een van de toetsen van TE4 herkansen. Het behaalde cijfer telt niet mee voor de overgang en wordt pas in het nieuwe schooljaar in SOMtoday gezet.

6vwo: TE1, TE2

In 5 havo en 6 vwo kan een leerling voor één van de moderne vreemde talen een extra herkansing voor de CITO-kijkluistertoets aanvragen, indien hij aan alle voor hem geldende luistertoetsen heeft deelgenomen.

Een leerling die gespreid examen doet heeft zowel voor de eerste serie vakken als voor de tweede recht op alle voor dat jaar geldende herkansingen.

2. Niet gebruikte herkansingen vervallen.

3. Herkansingen vinden plaats op door de school aan te wijzen momenten, die in de jaaragenda worden aangegeven.
4. Toetsen kunnen één maal worden herkanst.
5. In afwijking van lid 5 is in het Programma van Toetsing en Afsluiting van elk vak aangegeven welke toetsen niet mogen worden herkanst.
6. De kandidaat dient een herkansingsaanvraag in via SKWT. De kandidaat houdt zich aan de in de jaaragenda aangegeven data. Aanvragen die te laat worden gedaan worden niet gehonoreerd.
7. Het examenbureau informeert de betreffende docenten.
8. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij de eerder afgelegde toets van het schoolexamen geldt als definitief cijfer voor de desbetreffende toets.
9. Indien een kandidaat wegens ziekte of ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke omstandigheid (ter beoordeling door de directeur) niet in staat geweest is aan een of meerdere toetsen voor het schoolexamen deel te nemen, wordt de kandidaat door de school in de gelegenheid gesteld, in een door de school aan te wijzen periode, de desbetreffende toets(en) alsnog af te leggen. Een alsnog gemaakte toets kan niet worden herkanst.
10. Herhaalde illegale absentie (zowel in K-tijd als in C-tijd) kan leiden tot het niet toekennen van een of meerdere herkansingen. De wetgever beschouwt te laat komen ook als illegaal schoolverzuim. Illegale absentie dient in de schooladministratie te zijn geregistreerd.

Indien de teamleider herhaaldelijk illegale absentie signaleert bij een kandidaat, spreekt hij de kandidaat hierop aan en stelt, ingeval het een minderjarige kandidaat betreft, de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat schriftelijk van het verzuim in kennis, waarbij gewezen wordt op de mogelijke gevolgen van het gedrag. Indien het een meerderjarige kandidaat betreft, wordt de kandidaat schriftelijk hiervan in kennis gesteld.

Indien dit niet het gewenste resultaat oplevert, vraagt de teamleider de directeur de leerling geen herkansing toe te kennen in de desbetreffende periode. Indien de directeur van mening is dat de voorafgaande procedure zorgvuldig is doorlopen, kent de directeur de herkansing niet toe.

De directeur stelt de kandidaat en, indien de kandidaat minderjarig is, zijn ouders, voogden of verzorgers, schriftelijk in kennis van dit besluit en informeert het examenbureau.

11. Herhaaldelijk niet intekenen voor K-tijd kan leiden tot het niet toekennen van een of meerdere herkansingen. Het niet intekenen voor K-tijd dient als zodanig in de schooladministratie te zijn geregistreerd.

Indien de teamleider herhaaldelijk signaleert dat een kandidaat niet voor K-tijd heeft ingetekend, spreekt hij de kandidaat hierop aan en stelt, ingeval het een minderjarige kandidaat betreft, de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat schriftelijk hiervan in kennis, waarbij gewezen wordt op de mogelijke gevolgen van het gedrag. Indien het een meerderjarige kandidaat betreft, wordt de kandidaat schriftelijk hiervan in kennis gesteld.

Indien dit niet het gewenste resultaat oplevert, vraagt de teamleider de directeur de leerling geen herkansing toe te kennen in de desbetreffende periode. Indien de directeur van mening is dat de voorafgaande procedure zorgvuldig is doorlopen, kent de directeur de herkansing niet toe.

Artikel 18 Herexamen schoolexamen

1. Het schoolexamen van Het Vlier kent geen herexamens.

HOOFDSTUK IV HET CENTRAAL EXAMEN EN DE REKENTOETS

Artikel 19 Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. De examens van het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het examen van het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste jaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
4. Het College voor toetsen en examens kan vakken aanwijzen (de zgn. aangewezen vakken) waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het eindexamen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Bij de vakken waarop het derde en vierde lid betrekking heeft, is het College voor toetsen en examens verantwoordelijk voor de afname (een locatie buiten de school) en de correctie (een andere docent dan de eigen docent).
6. Bij toepassing van het derde of vierde lid leveren de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij degenen die toezicht houden. Het College voor toetsen en examens bepaalt in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin, alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin, aan de kandidaten worden terug gegeven.
7. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
8. Het College voor toetsen en examens kan voor een toets een afnameperiode instellen waarbinnen de directeur zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van het desbetreffende examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.
9. Het College voor toetsen en examens kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 20 Centraal examen in een eerder leerjaar

1. In afwijking van het artikel 19, tweede lid, kan de directeur een leerling uit het voorlaatste jaar of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of in die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.

3. Artikel 28, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak uitsluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Indien een leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 21 Opgave kandidaten centraal examen

1. De directeur deelt jaarlijks vóór 1 november aan de Dienst Uitvoering Onderwijs mee hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.

Artikel 22 Regels omtrent het centraal examen

1. De directeur zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen aangaande de opgaven gedaan van welke aard dan ook, uitgezonderd door het College voor Toetsen en Examens vastgestelde errata.
3. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. De toezichthouders maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Er wordt geen extra tijd toegekend.
6. De aan de kandidaat voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets, evenals de door de kandidaat gemaakte aantekeningen. Onder een toets wordt ook de rekentoets begrepen.
7. De kandidaat is er zelf verantwoordelijk voor dat hij al het gemaakte werk, inclusief de eventuele bijlage(n) aan de surveillant overhandigt.
8. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van een of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij een van degenen die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden terug gegeven.

Artikel 23 Beoordeling centraal examen

1. De directeur doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator in het desbetreffende vak. De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen toe, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet college voor examens toe.

2. De examinator drukt zijn beoordeling uit in een score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet college voor examens. De examinator overhandigt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.
3. De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld aan de directeur van de school, bedoeld in artikel 36 tweede lid van het Eindexamenbesluit VO toekomen. De directeur stelt deze documenten ter hand aan de gecommiteerde.
4. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet college voor toetsen en examens bedoelde beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores toe. De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring is medeondertekend door het bevoegd gezag van de school waarbij de gecommiteerde werkzaam is.
5. Bij ministeriele regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met het vierde lid.

Artikel 24 Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommiteerde, bedoeld in artikel 23, stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, kan het meningsverschil worden voorgelegd aan de eigen directeur. Deze beoordeelt of er sprake is van een serieus verschil van mening. Hij kan daarna contact opnemen met de directeur van de andere corrector en met hem in overleg treden. Indien zij niet tot overeenstemming kunnen komen wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. Deze kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerste beoordelingen.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e van de Wet college voor toetsen en examens.

Artikel 25 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor één of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het College voor toetsen en examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 26 Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.

Indien een kandidaat in het eerste tijdvak verhinderd is deel te nemen aan de toets van een (of meer) vakken waarvan de toets in het tweede tijdvak door de staatsexamencommissie wordt afgenomen, wordt de kandidaat de gelegenheid gegeven het centraal examen op meer dan twee toetsen te voltooien.

2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de

gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn examen te voltooien.

3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het College voor toetsen en examens.

In dat geval deelt de directeur aan het College voor toetsen en examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 26 eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.

4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor toetsen en examens het resultaat mee aan de directeur.

Artikel 27 De toekomst van het rekenonderwijs

1. De centrale rekentoets en het rekencijfer worden m.i.v. het schooljaar 2019-2020 afgeschaft. OCW werkt aan de wetwijzigingen die hiervoor nodig zijn. Die moeten ingaan op 01-01-2020 met terugwerking tot 01-08-2019. Vooruitlopend hierop is het dit schooljaar 2019-2020 dan ook niet meer mogelijk om de centrale rekentoets af te nemen.
2. OCW geeft aan dat voor leerlingen met wiskunde in hun examenpakket het eindcijfer voor wiskunde tevens een indicatie geeft van de beheersing van de rekenvaardigheden van de leerling.
3. Er komt met ingang van het schooljaar 2020-2021 een schoolexamen rekenen voor leerlingen zonder wiskunde in hun examenpakket. Scholen bepalen zelf hoe zij het rekenonderwijs aan deze leerlingen vormgeven. Dit wordt opgenomen in het PTA. Er komt geen cijfer op de examenlijst. De minister heeft in de Tweede Kamer gemeld dat dit niet met terugwerkende kracht in werking treedt. Hierdoor hoeft er nu niets over opgenomen te worden in het PTA van dit jaar.
4. Op de cijferlijst wordt geen rekencijfer meer vermeld. Het cijfer maakt ook geen deel meer uit van de uitslagregeling.

HOOFDSTUK V UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 28 Eindcijfer examen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het examen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer. Voor de afronding: zie artikel 13 van dit reglement.

Artikel 29 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het examen stellen in geval van een examen de uitslag vast met inachtneming van artikel 30.
2. De uitslag luidt “geslaagd” of “afgewezen”.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en een secretaris van het examen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 30 Uitslag

1. De kandidaat die examen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd:
  - a. indien het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is,
  - b. indien hij:
    1. niet meer dan één onvoldoende (tenminste een 5) als eindcijfer voor Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing voor wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C heeft gescoord;
    2. voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    3. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    4. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt dan wel
    5. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt,
    6. indien geen van de eindcijfers van onderdelen, genoemd in het tweede lid lager is dan 4, en
    7. indien het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, is beoordeeld als “voldoende” of “goed”.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald:

havo: ckv, maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.
Atheneum: ckv, maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.
Gymnasium: maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.

Voor ckv geldt de beoordeling “voldoende” of “goed” voor de leerlingen die voor de tweede keer in 6 atheneum zitten.
3. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een vier of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

4. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend. Indien de kandidaat geen gebruik maakt van de mogelijkheid tot herkansing, is de uitslag de definitieve uitslag. Indien de kandidaat wel gebruik maakt van de mogelijkheid tot herkansing, vervangt de uitslag die hierna wordt bepaald de eerste uitslag.

Artikel 31 Voorschriften cum laude en summa cum laude

1. Op het diploma vwo van een kandidaat wordt 'cum laude' vermeld, indien hij
  - a. tenminste het cijfergemiddelde 8.0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    1. de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel en
    2. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. tenminste het eindcijfer 7 of tenminste de kwalificatie 'voldoende' heeft behaald voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 30, lid 1 b: 8 en 9.
2. Op het diploma havo van een kandidaat wordt 'cum laude' vermeld, indien hij
  - a. tenminste het cijfergemiddelde 8.0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    1. de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel en
    2. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. tenminste het eindcijfer 6 of tenminste de kwalificatie 'voldoende' heeft behaald voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 30, lid 1b: 8 en 9.

Summa cum laude is een schoolkwalificatie. Een kandidaat ontvangt het schoolcertificaat summa cum laude indien hij bij artikel 31 lid 1 of 2 bij a het cijfergemiddelde 9.0 heeft behaald.

Artikel 32 Herkansing centraal examen

1. Ongeacht het behaalde cijfer heeft elke kandidaat het recht voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd in het tweede tijdvak of indien artikel 26, lid 2 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing in het laatste jaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 30 en wordt schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als en of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 33 Afleggen eindexamen in een vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen van dat vak op een hoger niveau

1. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort.

Artikel 34 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen. Indien een of meerdere vakken op een hoger niveau zijn afgesloten, wordt achter de desbetreffende vaknaam (uit dat niveau) tussen haakjes de schoolsoort (vwo) afgekort vermeld op de cijferlijst.
  - b. het vak of de vakken en het onderwerp of de titel en het cijfer van het profielwerkstuk.
  - c. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming voor de leerlingen die voor de tweede keer in 6 atheneum zitten en lichamelijke opvoeding.
  - d. de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
  - e. de uitslag van het examen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het examen geslaagde kandidaat daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft afgelegd ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens een diploma uit waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een examen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen schriftelijk bedenkingen heeft geuit.
4. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
5. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:
  - a. Indien het betreft het eindexamen vwo of het eindexamen havo:
    1. de vakken culturele kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
    2. de vakken maatschappijleer en culturele kunstzinnige vorming waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo worden niet verdisconteerd in het combinatiecijfer;
    3. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van het examenbesluit of artikel 10 van het Besluit staatsexamens vwo-havo-mavo 2000, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van eerder behaald cijfer;
    4. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo, waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
    5. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

Artikel 35 Atheneumdiploma aan een gymnasium

De directeur kan in plaats van een diploma gymnasium een diploma atheneum uitreiken aan een kandidaat indien de kandidaat staat ingeschreven voor atheneum onderwijs. Tot het moment van opgave van de SE-cijfers kan een keuze worden gemaakt voor atheneum (eventueel met Latijn of Grieks als extra vak) als gymnasium risicovol lijkt. Als de SE-cijfers vaststaan en bij DUO zijn ingeleverd is de keuze voor gymnasium of atheneum definitief.

Artikel 36 Voorlopige cijferlijst

1. Indien de kandidaat een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de directeur hem een voorlopige cijferlijst met de behaalde eindcijfers, voor zover deze niet zijn vervallen. Dat geldt ook voor de kandidaat die een gespreid examen heeft afgelegd.
2. Op de voorlopige cijferlijst worden, het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, alsmede het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het eindcijfer.
3. Indien de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
4. Aan de voorlopige cijferlijst kunnen geen rechten meer worden ontleend met ingang van het moment waarop aan de kandidaat tevens een cijferlijst bedoeld in artikel 34 is uitgereikt die tenminste de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

Artikel 37 Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, cijferlijsten en bewijzen van ontheffing worden niet verstrekt. Gewaarmerkte kopieën worden op verzoek verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door de Dienst Uitvoering Onderwijs worden verstrekt.

HOOFDSTUK VI OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 38 Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen van het Eindexamenbesluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk vooraf mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige en daartoe bevoegd, zoals een psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen of de rekentoets in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen of de rekentoets met ten hoogste 30 minuten, en

c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover in de onder a. genoemde deskundigenverklaring daartoe een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen in die deskundigenverklaring.

3. De directeur kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, kan worden afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het eindexamenbesluit. Deze afwijking kan betrekking hebben op het vak Nederlandse taal en literatuur of enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

De afwijking kan, voor zover ze het centraal examen betreft, slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

4. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt vooraf mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 39 Gegevensverstrekking

1. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt de directeur aan de Dienst Uitvoering Onderwijs en aan de inspectie een lijst waarop voor alle kandidaten voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. het profiel of de profielen waarop het examen betrekking heeft;
  - b. de vakken waarin examen is afgelegd;
  - c. de cijfers van het schoolexamen, alsmede het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk in het vwo of havo betrekking heeft;
  - d. de cijfers van het centraal examen;
  - e. de eindcijfers;
  - f. de uitslag van het eindexamen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een directeur die op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet eindexamengegevens samen met het persoonsgebonden nummer vertrekt aan de Dienst Uitvoering Onderwijs.

Artikel 40 Bewaren examenwerk schoolexamen en centraal examen

1. Het werk van het centraal examen en de rekentoets van de kandidaten en de lijst, bedoeld in artikel 34, worden gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een exemplaar van de lijst, zoals bedoeld in artikel 34 wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het (digitale) archief van de school.
4. De toetsen van het schoolexamen worden door de docenten zelf gedurende het hele schooljaar bewaard. In de derde week van het volgende schooljaar leveren zij ze in bij het examenbureau waarna ze worden vernietigd.

De vakgroep bepaalt of praktische opdrachten aan de leerlingen worden teruggegeven. Indien de toets is opgenomen, bewaart de examinator het bestand tot 6 weken na de eerstvolgende herkansingsperiode.

5. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van 6 maanden inlichtingen inwinnen bij dit College.

Artikel 41 Inzien werk schoolexamen en centraal examen

1. Het schriftelijk werk van het schoolexamen en van het centraal examen kan, na toestemming van de secretaris eindexamen, door belanghebbenden worden ingezien, indien zij hierom verzoeken.
2. Toestemming wordt verleend indien:
  - a. de kandidaat wegens ziekte of ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke, omstandigheid niet in staat geweest is de bespreking bij te wonen waarin het gemaakte werk besproken is;
  - b. ouders, voogden of verzorgers inzage willen hebben in het gemaakte werk;
  - c. er naar het oordeel van de secretaris een gewichtige reden aanwezig is om (nogmaals) het werk te mogen inzien.
3. Inzage wordt verstrekt in de opgaven, de toegepaste normering en het werk van de kandidaat.
4. Na het verstrijken van de eerstvolgende herkansingsperiode is inzage in schoolexamenwerk niet meer mogelijk.
5. Na het verstrijken van CE2 is inzien van het gemaakte CE1-werk niet meer mogelijk. Het werk van CE2 kan worden ingezien tot een week na de uitslag van dat examen.
6. Het inzien van examenwerk vindt plaats op school onder toezicht en gedurende een bepaalde tijd, die door de secretaris wordt vastgesteld.
7. Inzien van examenwerk geschiedt volgens een door de school vastgesteld uitvoeringsprotocol.
8. Het gelijktijdig inzien van examenwerk door meerdere kandidaten is niet mogelijk.
9. Examenwerk mag in geen enkele vorm worden gekopieerd, dus ook niet gefotografeerd.
10. Verzoeken om examenwerk ter beschikking te stellen voor onderzoek, worden door de directeur beoordeeld. De directeur kan positief beschikken indien er sprake is van wetenschappelijk onderzoek of van onderzoek ten behoeve van een algemeen erkend onderwijskundig belang. Examenwerk wordt geanonimiseerd en onder voorwaarden ter beschikking gesteld.

Artikel 42 Spreiding voltooiing eindexamen

1. De directeur kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken examenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt een eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten. In beide schooljaren mag een leerling voor één vak een herexamen afleggen.
2. De directeur geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan

de directeur afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.

3. Artikel 42, eerste tot en met vierde lid is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt de directeur aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 34.
5. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 30.

Artikel 43 Afwijkende inrichting examen

Ten behoeve van experimenten met een andere inrichting van het eindexamen kan de minister toestaan dat van het Eindexamenbesluit wordt afgeweken.

HOOFDSTUK VII SLOTBEPALINGEN

Artikel 44 Onvoorziene omstandigheden

1. In situaties waarin dit reglement niet voorziet en bij kennelijke onbillijkheden, beslist de directeur, gehoord hebbende de secretaris van het eindexamen, de betrokken docent(en) en de teamleider van de betreffende leerling.
2. Inzake de toepassing van dit artikel worden de besluiten van de directeur vastgelegd.

Artikel 45 Inwerkingtreding examenreglement

Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 augustus 2019 en is inclusief de tussentijdse aanpassingen geldig gedurende de gehele examenperiode.

Artikel 46 Vaststelling examenreglement

De directeur stelt het examenreglement vast na instemming van de medezeggenschapsraad. Vaststelling heeft plaatsgevonden in de MR-vergadering op 17 september 2019.

Schoolexamen en centraal examen

Vakken	Schoolexamen	Centraal Examen
Aardrijkskunde	x	x
Bedrijfseconomie	x	x
Bewegen, sport en maatschappij	x	
Biologie	x	x
Culturele en kunstzinnige vorming	x	
Duitse taal en literatuur	x	x
Economie	x	x
Engelse taal en literatuur	x	x
Filosofie	x	x
Franse taal en literatuur	x	x
Geschiedenis	x	x
Griekse taal en cultuur	x	x
Kunst beeldende vormgeving tekenen	x	x
Handvaardigheid	x	x
Latijnse taal en cultuur	x	x
Levensbeschouwing	x	
Lichamelijke opvoeding	x	
Maatschappijleer	x	
Maatschappijwetenschappen	x	x
Management en organisatie	x	x
Muziek	x	x
Natuurkunde	x	x
Natuur, leven en technologie	x	
Nederlandse taal en literatuur	x	x
Scheikunde	x	x
Wiskunde A	x	x
Wiskunde B	x	x
Wiskunde C	x	x
Wiskunde D	x	